

ZPRAVODAJ VESELICE

červen 2020 • 54

1. Slovo starosty
2. Hospodaření obce za rok 2019
3. Rozpočet obce na rok 2020
4. 75 let od konce 2. světové války
5. Kroniky včera, dnes a zítra
6. Konec 2. světové války na Veselici
7. Stručná historie vsi Veselice
8. Návod na používání Země
9. Život na zámku – Práce sklepmistra
10. Černá kronika
11. Ze života v naší obci
12. Co nového v hokejové lize Veselice-Domousnice
13. Nouzový stav na Veselici
14. 100. výročí Včelařského spolku
15. Informace z činnosti OÚ Veselice
16. Z činnosti SPOZ
17. Společenská kronika
18. Příspěvatelé na Zpravodaj
19. Bylo nebylo

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

po půl roce máme na stole další, už padesáté čtvrté číslo Zpravodaje Veselice.

V dnešní pohnuté době se redakční rada sešla a z došlých příspěvků vytvořila další číslo Zpravodaje.

Uskutečnilo se výběrové řízení na opravu místních komunikací, do kterého se přihlásily celkem čtyři firmy. Z toho byla vybrána firma M. Silnice a.s. Pardubice. Stavbu bude provádět oblastní závod Sever se sídlem v Jičíně. Cena celého díla je 2 950 709 Kč. Práce by měly začít v druhé polovině června.

Letošní jaro poznamenané nouzovým stavem nás všechny, zvláště děti, ošídilo o velikonoční zvyky a tradice. Věřím, že to špatné skončí a najde se i čas, kdy bude možné spálit i tu hromadu uchystanou na Čarodějnice, kdy se zase všichni sejdeme, snad i s nějakým programem pro děti.

Dále Vás, občany, odběratele vody z obecního vodovodu, vyzývám k šetření vodou z důvodu poklesu hladiny spodních vod ve stávajícím vrtu. Nechceme, aby se nám opakovalo to, co se stalo vloni v létě, kdy nestačila voda ve vrtu nastoupat a nebylo ji možné čerpat do vodojemu.

Závěrem Vám všem přeji hlavně v této době hodně zdraví a štěstí, krásně prožité léto a bezstarostnou dovolenou.

S pozdravem starosta obce

Miroslav Pažout

HOSPODAŘENÍ OBCE VESELICE ZA ROK 2019

Údaje o plnění příjmů a výdajů

Příjmy	schválený rozpočet	upravený rozpočet	plnění k 31.12. 2019
Daň z příj.FO placená plátcí	350 000,00	435 208,13	435 208,13
Daň z FO placená poplat.	10 000,00	11 891,59	11 891,59
Daň z příj.FO vybír. srážkou	35 000,00	40 108,57	40 108,57
Daň z příjmů právnických osob	350 000,00	350 000,00	373 578,54
Daň z příjmů právnických osob		93 100,00	93 100,00
Daň z přidané hodnoty	690 000,00	840 979,10	840 979,10
Popl.za prov. sys. likv. kom. odp.	85 000,00	110 960,00	110 960,00
Poplatek ze psů	2 000,00	2 000,00	1 965,00
Správní poplatky	500,00	500,00	380,00
Daň z hazardních her	6 500,00	10 000,00	10 019,93
Odvod z loterií kromě VHP		50,41	50,41
Daň z nemovitých věcí	220 000,00	220 000,00	237 636,52
Dotace na volby.z VPS SR		11958,00	11 958,00
Dotace.ze SR (na správu)	46 200,00	52 300,00	52 300,00
Pitná voda	200 000,00	450 400,00	450 400,00
Pohřebnictví		1 100,00	1 100,00
Sběr a svoz komunálních odp.	20 000,00	20 000,00	20 456,00
Činnost místní správy	9 600,00	12 000,00	11 974,00
Obec.příj.a výd.z fin.operací	3 000,00	3 000,00	3 214,53
Příjmy z prodeje akcií		265 703,28	265 703,28
Příjmy celkem	2 027 800,00	2 931 269,68	2 972 994,20

Rekapitulace příjmů, výdajů

Třída 1 - Daňové příjmy	1 749 000,00	2 114 798,40	2 155 878,39
Třída 2 - Nedaňové příjmy	232 600,00	486 510,00	487 154,53
Třída 3 - Kapitálové příjmy		265 703,28	265 703,28
Třída 4 - Přijaté transfery	46 200,00	64 258,00	64 258,00
Příjmy celkem	2 027 800,00	2 931 269,68	2 972 994,20
Třída 5 - Běžné výdaje	4 095 000,00	4 347 014,00	1 152 941,73
Třída 6 – Kapitálové výdaje		80 220,00	80 220,00
Výdaje celkem	4 095 000,00	4 427 234,00	1 233 161,73

Stavy a obraty na bankovních účtech

Název	počáteční stav	konečný stav	změna stavu
KB č. ú. 35429-181/0100	2 111 831,25	1 267 279,59	- 844 551,66
KB č. ú. 107-4576580237/0100	10 068 668,18	12 571 882,71	2 503 214,53
ČNB č. ú. 94-11515181/0710	420 068,35	501 237,95	81 169,60
Celkem	12 600 567,78	14 340 400,25	1 739 832,47

ROZPOČET OBCE NA ROK 2020

Schválen Zastupitelstvem obce Veselice dne 9. prosince 2019

PŘÍJMY:

Název	hodnota v Kč
Daň z příjmu fyz. osob ze záv. činnosti	430 000,00
Daň z příjmu fyz. osob ze sam. činnosti	10 000,00
Daň z příjmu fyz. osob z kap. činnosti	35 000,00
Daň z příjmu právnických osob	370 000,00
Daň z příjmu právnických osob za obec	95 000,00
DPH	807 100,00
Poplatek za likvidaci TKO	95 000,00
Poplatek ze psů	2 000,00
Správní poplatky	1 000,00
Daň z haz. her	10 000,00

Výdaje	schválený rozpočet	upravený rozpočet	plnění k 31.12. 2019
Pitná voda	60 000,00	60 000,00	38 496,64
Základní školy		15 000,00	15 000,00
Rozhlas a televize	10 000,00		
SPOZ	15 000,00	15 000,00	14 694,00
Využití volného času dětí a ml.		35 000,00	35 000,00
Veřejné osvětlení	65 000,00	110 000,00	104 753,42
Sběr a svoz nebezpečných odp.		11 000,00	10 388,08
Sběr a svoz komunálních odp.	175 000,00	99 000,00	58 952,00
Sběr a svoz ostatních odpadů		65 000,00	36 722,00
Péče o vzhled obce a veř.zeleň	350 000,00	335 000,00	114 925,00
PO - dobrovolná část	150 000,00	247 967,00	229 748,00
Zastupitelstva obcí	195 000,00	225 834,00	217 690,00
Volby do parlamentu EU		11 958,00	11 958,00
Činnost místní správy	200 350,00	216 850,00	211 877,29
Obec.příj.a výd.z fin.operací	3 500,00	5 375,00	5 158,40
Pojištění obce	21 150,00	21 150,00	21 128,00
Ostatní fin. operace (daň z příjmů právnických osob za obec, neplatí se, jen účtuje)		93 100,00	93 100,00
Výdaje celkem	4 095 000,00	4 427 234,00	1 233 161,73

Rozpočet obce byl během roku 2019 upraven 7 rozpočtovými opatřeními.

Dne 12. 5. 2020 provedly pracovnice Krajského úřadu Středočeského kraje kontrolu hospodaření obce za rok 2019.

Výsledky hospodaření obce budou zveřejněny v Závěrečném účtu obce za rok 2019, který bude vyvěšen na úřední desce. Ke dni uzávěrky nebyl ještě sestaven a schválen zastupitelstvem obce.

Marcela Šafránková

VÝDAJE:

Název	hodnota v Kč	Název	hodnota v Kč
Provoz veř. sil. dopravy	4 000 000,00	Požární ochrana (dobrovolná část)	75 000,00
Pitná voda	60 000,00	Zastupitelstva obcí	232 000,00
Základní školy	15 000,00	Činnost místní správy	245 850,00
Místní rozhlas	10 000,00	Služby peněžních ústavů	5 000,00
Záležitosti kultury	15 000,00	Pojištění	21 150,00
Veřejné osvětlení	100 000,00	Ostatní finanční operace	95 000,00
Sběr a svoz nebezpečných odpadů	15 000,00	CELKEM VÝDAJE	5 200 000,00
Sběr a svoz komunálního odpadu	95 000,00	Rozpočet byl schválen na paragrafy jako	
Sběr a svoz ostatních odpadů	65 000,00	schodkový, schodek bude hrazen z přebytku	
Péče o vzhled obcí a veř. zeleň	150 000,00	minulých let.	
Nespecifikované rezervy	1 000,00	Marcela Šafránková	

75 let od konce 2. světové války

V letošním roce oslavíme 75. výročí konce 2. světové války, nejhroznější a nejničivější, jakou kdy lidstvo prožilo. Do válečného víru byly strženy téměř čtyři pětiny všech obyvatel naší planety. Zapojilo se do ní 61 států světa. Nepřežilo ji více než 50 milionů lidí. Předcházela jí celá řada ozbrojených regionálních konfliktů, zejména v Asii a na Dálném Východě, a také bezprecedentní násilné akty v Evropě, jako byl „anšlus“ Rakouska či obsazení Sudet a jejich odtržení od Československa.

Začala v Evropě dne 1. 9. 1939 napadením a následným vyhlášením války Polsku hitlerovským Německem. Skončila v Asii kapitulací Japonska dne 2. září 1945 poté, co byly dne 6. a 9. srpna 1945 shozeny atomové bomby na města Hirošimu a Nagasaki. Krvavé boje definitivně skončily a planeta si mohla oddechnout.

Zdálo se, že svět teď už bude jiný, moudřejší a rozumnější. V roce 1945 byla založena nová Organizace spojených národů, která nahradila dřívější nefunkční Společnost národů. Také ona slaví v tomto roce své 75. narozeniny. Byla ustavena proto, aby každý stát i národ mohl být vyslyšen, mohl požádat o pomoc či vyřešení svých problémů všechny ostatní členské státy na jejím plenárním zasedání. To také mělo řešit i případné konflikty mezi členskými státy. Jedním z prvních aktů nejvyššího orgánu této instituce, Valného shromáždění, bylo rozhodnutí o vzniku státu Izrael dne 14. května 1948, a to rozdělením britského mandátního území Palestiny na dva samostatné státy – arabský a židovský.

Jenže sen o moudrém světě se rozplynul dřív, než vůbec mohl nastat. Postupimská konference na jaře 1945 jasně vymezila sféry vlivu vítězných mocností po ukončení válečného konfliktu a z tehdejších spojenců se tak vlastně stali budoucí soupeři. Rozdělily je nejen různé zájmy,

ale i odlišná společenská zřízení. V roce 1949 tzv. západní mocnosti vytvořily vojenský pakt NATO; odpovědí tzv. východních zemí byl vznik Varšavské smlouvy v roce 1955.

A svět na sebe opět začal cenit zuby. Válka v Koreji, ve Vietnamu, karibská krize, válka o Kypr, izraelsko-palestinský konflikt, boje v Afghánistánu i srbsko-chorvatská válka... lidé se prostě nepoučili.

A ani 21. století nedokázalo zabránit ozbrojeným konfliktům. Válka v Sýrii, islámský stát, válka v Jemenu... a k tomu ještě všudypřítomná hrozba terorismu.

Na druhé straně lidstvo zaznamenalo obrovský pokrok ve vědě i kultuře. Létáme do kosmu, na Měsíc, chceme prozkoumat Mars. Objevily se počítače a jsou čím dál dokonalejší, neobejdeme se bez mobilů a tabletů, rozběhl se internet a vznikly dnes už neodmyslitelné sociální sítě. Máme atomové elektrárny, roboty, auta na elektřinu i plyn... Dokážeme léčit řadu nemocí a díky lékům a očkovaní přestala řada chorob lidstvo trápit. A to zdaleka není všechno.

Určitě toho bude ještě mnohem víc, protože touha lidského ducha objevovat neznámé je nekonečná. Jen ta lidská moudrost mi v dnešním světě tak nějak pořád chybí. Zatím. Věřím, že se to změní a dočkáme se světa bez válek a ozbrojených konfliktů.

Hluboce se proto skláním, spolu s vámi všemi, před těmi, kteří uprostřed krvavých bojů, smrti i nesmírného utrpení neztráceli naději v lepší budoucnost, věřili, že zlo bude poraženo a že jejich děti budou žít v jiném, lepším světě. Dobře věděli, že za tuto budoucnost musí bojovat, byť často proti velké přesile. Ale ani to je neodradilo a pro nový svět neváhali přinést oběť nejvyšší – svůj život.

Ivana Sůsová

Kroniky včera, dnes a zítra?

Nedávno jsem listováním v dokumentech po rodičích narazila na tatínkovo vysvědčení závěru školního roku 1947-48 z Lidové školy zemědělské v Řitonicích. Byl to jakýsi časový mezistupeň po ukončení základního vzdělání před jeho nástupem na Vyšší školu rolnickou v Poděbradech, kde začala i moje životní historie, protože si zde hned první den všiml mojí maminky v parku cestou do nové školy a následně oba zjistili, že zasedli v lavicích téže třídy. Nevybavuji si, že bychom někdy doma hovořili o oné Lidové škole zemědělské v Řitonicích, ani že by se na ni v Řitonicích ještě v současnosti vzpomínalo. Souvislosti jen tuším a chtěla jsem si je ověřit v kronice obce. Moje otázky zůstaly nezodpovězené, nicméně nahlédnutí do kroniky mne zavedlo k úplně jiným tématům.

V řitonické kronice je velká časová mezera, téměř dvacet let, a to v období od posledního smutného zápisu řídícího učitele Josefa Nováka 20. 11. 1940 až po „dobře volená slova a věty“ a „naději, že budoucí naše potomky budou zajímat“ v představení se dalšího z kronikářů pana Jaroslava Šimáčka. Nový kronikář neschopné chybějící období popsal shrnujícím textem na několika stranách ve snaze sdělit a zapsat do kroniky to podstatné ze svých vzpomínek. V pravém slova smyslu se však o kroniku tohoto období nejedná. Obvyklé roční zápisy pokračují až s letopočtem 1959.

Co je a není kronika? Definice říká, že kronika jako taková je považována za vyprávěcí pramen, který obsahuje záznamy spojované do chronologických řad. Kronika je zachycením událostí ze současnosti odehrávajících se na určitém území (regionu, obci, farnosti, škole, rodině), nebo ve společenství lidí sdružujících se na základě společného zájmu (hasiči, ochotníci) v určitém čase. Se záznamy o významných událostech se setkáváme již dávno v minulosti. Prvními autory na našem území byli duchovní (Kronika česká probošta Vyšehradské kapituly Kosmy, Zbraslavská kronika, Dalimilova kronika nebo kronika Václava Hájka z Libočan). V novověku nastoupili městští kronikáři i lidoví písmáci, na vesnicích to byli často učitelé dobře znalí vesnického prostředí a pro svoje vzdělání respektovaní místními obyvateli.

Tradiční a zatím v mnoha obcích převažující je ručně psaná kronika. Obvykle se jedná o knihu se 400 stranami různorodého formátu, do které kronikář zapisuje dokumentním inkoustem svůj každoroční zápis. Kronika slouží rovněž k reprezentativním účelům obce, její nevýhodou je ale právě její jedinečnost a „zranitelnost“. Aktuálně

psaná kronika by měla být chloubou obce, měla by být k nahlédnutí na obecním úřadě; dopsaný svazek předchozí kroniky pak musí být uložen do místně příslušného archivu.

Má-li obec ručně psanou kroniku, musí splňovat dnes již archivním zákonem dané parametry. Důraz se klade na kvalitu papíru určenou normou ČSN ISO 9706, celokoženou nebo polokoženou vazbu s ochranným pouzdrzem; k psaní se má používat dokumentní inkoust, nikoli barevné inkousty a propisovací tužky. Také grafická úprava stránek má svůj předepsaný řád s názvy hlavních kapitol psanými přes celou šířku stránky, věcnými hesly umožňujícími rychlou orientaci na podélném okraji číslovaných stránek. U nepsaných záznamů není vhodné používat techniky, které poškozují papír (vlepování fotografií či jiných dokumentů, výzdoba prováděná nevhodnými prostředky - fixy apod.). V závěru svazku má být vždy umístěn rejstřík.

Podle § 2 zák. č. 132/2006 Sb., o kronikách obcí, je vedení kroniky obce povinné a je možné rovněž zhotovovat zápisy v elektronické podobě na počítači s následným tiskem číslovaných listů na trvanlivém papíru určeném pro dokumenty, které se zajistí vazbou po uzavření každého kalendářního roku. Takto vedená kronika ale MUSÍ BÝT VŽDY VYTIŠTĚNA za každý jednotlivý rok a zajištěna vazbou.

V řadě obcí došlo za uplynulá léta k přepsání starých kronik do textového editoru počítače. Jinou možností je převedení starých zápisů do počítače skenováním. Tato forma je sice náročnější, ale dokumentačně lepší. (pozn. Svazek řitonické kroniky uzavřený rokem 1980 a uložený v mladoboleslavském archivu naleznete na <http://ritonice.cz/o-obci/historie-obce/kronika/>).

Historik František Roubík ve své slavné Příručce vlastivědné práce kdysi o kronikách napsal: „*Dobře vedená kronika má být věrným, nezkrslujícím zrcadlem života obce ve všech jeho složkách, mravním svědomím současníků a pramenem spolehlivého poučení budoucích pokolení.*“... „*Kronikář je objektivní jen tehdy, když zachycuje všechny podstatné a rozhodující rysy společnosti, když se pokouší podat obraz života v obci, který v ničem podstatném není zkrslen, kde není nic nadsazováno, nic růžově natíráno, a kde se vyrovnáváme i s negativními jevy.*“ Tyto věty mi připomínají také souvislosti s obdobím, kdy dochází ke změně kronikáře. V případě, že kroniku přebírá nový kronikář, je pravidlem, že se neopomene na začátku svého prvního zápisu stručně představit, napsat svůj věk, vzdělání, zaměstnání a jak se ke kronikářské práci dostal.

Novým kronikářům se doporučuje při prvních zápisech zachovávat strukturu zápisu svého předchůdce a upravovat ji dle aktuálních potřeb postupně. Velkou výhodou bývá nejen osobní zájem, znalost historie i současnosti vlastní obce, ale také postupné předávání kronikářských zkušeností mezi končícím a nastupujícím kronikářem. Čím déle toto období může trvat, tím lépe.

Kronikářská práce je nepochybně činností velmi záslužnou, vyžadující jisté „nadšení pro věc“, dobrou znalost spisovného českého jazyka i cit pro objektivní formulace. Dlužno dodat, že kronikáři mají svou práci dost zkomplikovanou platnou legislativou, mám na mysli především zák. č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů,

a dopady globálního standardu známého pod zkratkou GDPR. Kronikáři jsou v této oblasti podrobně školeni. Nahlédla jsem do seznamu zákazů a povolených možností, trochu trpce úsměvný se mi např. jeví paradox, že soupisy majitelů nemovitostí s popisnými čísly těchto nemovitostí se do kroniky uvádět nesmí, přestože jsou tyto údaje veřejně přístupné v katastru nemovitostí!

Přeji všem kronikářům, aby se jim jejich práce dařila. Nám ostatním o jejich práci může mnohé přiblížit dostupnost Zpravodaje pro obecní kronikáře a vlastivědné pracovníky na stránkách: <https://kronikari.info/>

Jaroslava Vávrová

Konec 2. světové války na Veselici

Na jaře 1945 už bylo víceméně jasné, že se dny fašistického Německa pomalu, ale jistě krátí. Německá armáda musela bojovat na dvou frontách – ze západu na ni útočily spojenecké jednotky a z východu Rudá armáda. Německé velení však nepřestávalo kombinovat a usoudilo, že bude lépe vzdát se americkým než sovětským vojskům. A jedna z cest k americké armádě vedla napříč Protektorátem Čechy a Morava. Stylem „spálené země“ se chtěli dostat do západních Čech, do oblasti Plzně, kam již dorazila spojenecká vojska. To však naši lidé nemohli a nechtěli dopustit.

V prvních měsících roku 1945 se sovětská armáda probíjela Polskem a Slovenskem a blížila se k Ostravě a k jižní Moravě. V tomto období donutili Němci veselické občany k vybudování 2 protitankových zátarasů a to u domu Františka Jakubce, druhý pak u domu Václava Pošty; postavena byla i 2 kulometná hnízda navazující na zátarasy. Naštěstí nebyla nikdy využita. Obyvatelé Veselice se také měli, v případě nebezpečí, co možná nejrychleji ukrýt v lese Křížánku. Ale ani to nebylo třeba.

Dne 5. května 1945 se z rozhlasových přijímačů ozvalo po dlouhé době vysílání v češtině. Hlasatel informoval o protifašistickém povstání v hlavním městě Praze a vyzval všechny obyvatele země k aktivnímu odporu proti německým okupantům. Ne každý dům ale vlastnil rozhlasový přijímač, a tak ho pan Josef Tomsa umístil do okna svého domu, aby byli občané informováni o průběhu povstání.

Týž den ráno vyvěsil veselický kovář pan Josef Cidlina na svém domě československou vlajku stejně jako všichni obyvatelé Veselice. Krátce poté se nejprve v domě č. p. 15 a pak v hostinci „U Rýdlů“ sešli zbylí členové rozprášené odbojové skupiny Předvoj spolu s dalšími

veselickými občany a odbojovou jednotku obnovili. Ihned také odzbrojili tzv. „národní hosty“, kteří byli ubytováni u některých veselických občanů a vydali se do Domousnic na tamní četnickou stanici, kde už působilo revoluční velitelství v čele s nadporučíkem v záloze panem Miroslavem Řihou, řídícím učitelem obecní školy v Řitonicích. Jeho zástupcem se pak stal poručík v záloze pan Ing. Havelka z Domousnic. Ihned byl zahájen nábor dobrovolníků z okolních vesnic – avšak s mizivým úspěchem. Velitel skupiny pak vydal rozkaz k útoku na nacistické velitelství a německou vojenskou základnu v Ledcích. Zde se odbojářům podařilo zničit místní velitelství a zajmout německé vojáky. Nicméně německá vojenská posádka soustředěná v Jabkenicích se okamžitě vydala skupině v Ledcích na pomoc. V nastalém boji, kdy němečtí vojáci použili obávané střely „dum-dum“ a jako živý štít použili zraněného pana Poživila z Domousnic, kterého přivázali k tanku a hnali před sebou, zahynulo 34 vlastenců. Němci ale dále v boji nepokračovali a ustoupili, protože dostali rozkaz okamžitě se stáhnout ku Praze. Raněné tak bylo možné dopravit a ošetřit v provizorní nemocnici zřízené v měšťanské škole v Dolním Bousově. To se stalo 8. května 1945.

Následujícího dne, tedy 9. května okolo desáté hodiny ráno, se v Domousnicích objevil první obrněný vůz se sovětskými průzkumníky. Válka tak pro Veselici i všechny okolní obce definitivně skončila.

Zůstali však její hrdinové. Obyčejní občané, ale velcí vlastenci, kteří se neváhali postavit nacistickým okupantům a bojovat za svobodu svou a svých dětí, své vesnice, své země.

Do Rakouska na budování zákopů pro Wehrmacht byli odtransportováni pánové František

Jakubec, Václav Šimůnek, Otakar Kříž a Josef Slavík. Přes kruté pronásledování a tresty smrti pro všechny, kteří se jakkoli postavili proti hitlerovské fašistické moci, vstoupili do protihitlerovského odboje jako první po návratu z Rakouska pánové František Jakubec a Václav Pošta.

Jejich následovníky byli pánové Josef Pažout, Josef a František Novotní, František Šoltys a Pavel Cidlina. Všichni byli začleněni do vojenské severočeské ilegální skupiny generála Slunéčka. Jejím velitelem v tomto úseku byl nadporučík v záloze pan Miroslav Říha, řídící učitel školy v Řitonicích a poručík v záloze pan ing. Havelka, majitel statku v Domousnicích. Veselickou skupinu pak vedl pan Jaroslav Koliáš. Důležitou úlohu

v odboji sehrál také hajný pan Vlček ze Záhub, který ve své hájence v lese Křížánku odbojářům předával jídlo a oblečení darované veselickými občany.

I díky nim žijeme už 75 let v míru a naše země je opět samostatným a nezávislým demokratickým státem. Jen oni už mezi námi nejsou, čas si vybral svou daň. Jejich statečnost a neokázalé hrdinství však nebudou nikdy zapomenuty.

Pomoci ale bylo třeba i poválečné obnově Československa. Na výzvu vlády k osídlení pohraničí z obce odešla rodina Brodských, Štolovských, Vondráčkových; odešli i Šimůnkovi a paní Brodská z cihelny.

Čest jejich památce.

Josef Šoltys, Ivana Sůsová

Stručná historie vsi Veselice (1. část)

Na Veselice se setkáváme se všemi společenskými i náboženskými proudy v Čechách a to je příležitostí k nahlédnutí do její bohaté historie. V některých otázkách, zveřejněných v předešlých číslech Zpravodaje se budu opakovat, ale je to potřebné k zachování dějinných souvislostí. Rovněž se ve stručnosti zmíním o celkovém historickém vývoji Českého státu.

Přeměna vsí staroslovanských na vsi poddanské probíhala současně s vývojem Českého Přemyslovského státu, sjednoceného za vlády Boleslava II. Ovládnutí českého území jedním panovnickým rodem, za cenu vyvraždění rodu Slavníkovců, mír zemi nepřineslo. Bratrovražedné soupeření Přemyslovců pokračovalo celých 200 let, a při něm se na českém trůnu vystřídal 35 knížat. Úplné zkáze a rozdrobení Českého knížectví zabránil až kníže Vladislav Jindřich, který v roce 1197 předal dobrovolně vládu svému silnějšímu a schopnějšímu bratru Otakarovi I. Za něho došlo k povýšení českého knížectví na dědičné království, zajištěné od roku 1212 Zlatou bulou sicilskou.

Historická období českého státu

1. Období knížecí 891 – 1197; zřízení staroslovanské; 35 českých knížat; z toho 2 mohla používat titul král.
2. Období královské 1197 – 1230; zřízení feudální; 38 českých králů; titul dědičný král je z doby Přemysla Otakara I. (vládl 1197 – 1230).
3. Počátek kapitalizmu se v hospodářství Evropy objevuje již v 16. století, kdy postupně vytlačoval ze společnosti feudální vztahy. V českých zemích se plně rozvinul po revoluci v roce 1848, která odstranila robotu a dala vznik obecním samosprávám.

Veseláci se v roce 1866 osamostatnili a založili samostatnou obec, ve které bylo do roku 1918 zvoleno 6 starostů.

Pustá území v povodí řeky Jizery v druhé polovině 12. století daroval kníže mocnému rodu Markvarticů. Část území kolem dnešního městečka Sobotky spadala pod vládu Vartenberků, jedné z mnoha větví tohoto rodu. Vartenberkové vystavěli hrad Kost a okolní kolonizované pustiny, prostoupené drobnými vladyckými sídly, postupně připojovali k svému panství. O vladyckých sídlech založených před příchodem Markvarticů víme jen z útržkovitých zpráv historiků, kteří je po usilovném bádání ve svých dílech zanechali. První historický zápis o Veselici je z roku 1362, z období vlády Karla IV. (1346-1378). První hospodářský zápis je z roku 1654, z I. českého katastru, berní ruly, z doby vlády Ferdinanda IV. (1646 – 1654).

Na skromné písemnictví z té doby všeobecně, a v tom i pro Veselici měly vliv husitské války, kdy v plamenech končily zápisy uchovávané v panských sídlech a na farách. Do jaké míry se války Veselice dotkly, nemáme přímých informací, ale známe stručné zprávy z jejího okolí. Blízký křížánecký kostelík se vzpomíná jako husitský a ves kolem něho již počátkem století 16. se připomíná vsí pustou. Nebyl ušetřen zkáze ani farní kostel v Řitonicích. Podle farní kroniky přispívali Veseláci na obnovu kostela po jeho vypálení husity. Bezpečně o Veselici z minulosti víme, že patřila ke třem rytířským zbožím, panstvím. V celkovém hodnocení historie vsi Veselice jsou ale určité nejasnosti vyvolávající dohady. Patří k nim:

1. Nejasnost, kde stály tvrze pro rozdělenou Veselici.
2. Neznáme spojitost Veselice s tvrzí na Žlunově.

3. Po zjištění, že rozložení některých polí ve vsi není kolonizačního rázu, ale rázu staroslovanského, vyvolává pochybnost o datu založení vsi.

4. Není doložený vliv okolního církevního zboží na Veselici.

5. Neznáme původ rozdělení vsi ke třem rytířským zbožím, panstvím.

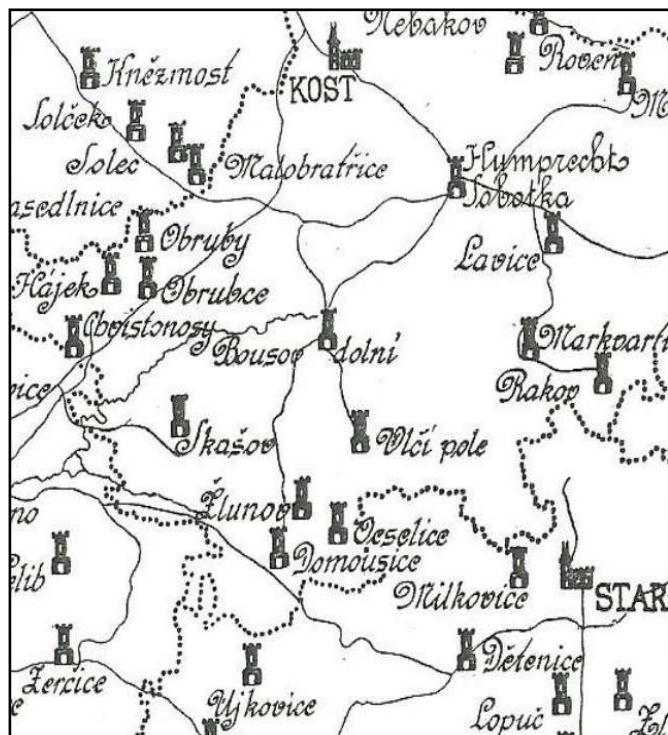
6. Máme nejasnost v původu názvu „Lhotka“

Do zrušení roboty v roce 1848 byla Veselice vyloženě vsí selskou a její život odpovídal citátu převzatého z Kroftových Dějin selského stavu: **„Životní tempo vesnice je diktováno především půdou. Ona vytváří vesnici jako sídelní jednotku, působí na její výstavnost, určuje a mění sociální složení jejího obyvatelstva a reguluje počet těch, kterým dává obživu.“**

Došel jsem k závěru, že takto lidé z Veselice svou ves vždy chápali.

Popis nejasností v historii Veselice.

Nejasnost č. 1. V Sedláčkově mapě (obr. č. 1) tvrzí a hradů na Veselici je jen jedna tvrz, ale podle místní tradice tam bývaly tvrze dvě. Jedna v prostoru panského dvora a druhá, zatím nedoložená, někde na Křížově zahradě. Snad v místech, kde stávala drubežárna.

Obr. č. 1 Sedláčková mapa

Nejasnost č. 2 – Na snímku je pohled od Řitonic (Obr. č. 2) na zalesněný kopec Žlunov, kde původně stávala tvrz, o které nám historik A. Sedláček zanechal stručnou zprávu: „Severovýchodně od Domousnic, mezi vesnicemi Veselicí a Řitonicemi na kraji lesa Žlunova se spatřovalo na počátku 19. století tvrzíště, o jehož osudech nic známo není. Možná tu prvotně

Obr. č. 2 Pohled od Řitonic na kopec Žlunov

stávala tvrz Veselice, která i se dvorem před rokem 1527 spustla, a že pak ves na jiné místo byla přeložena. Možná i, že to byla tvrz od tvrze Veselické rozdílná.“

Nejasnost č. 3 - Podle rozložení polí bude rokem prvního založení vsi období před rokem 1362, který je prvním záznamem o Veselici.

Ukazuje to rozdělení polí v polní trati na Hladoměři a za humny u chalup č. 7, 8 a 11, dnes za hřbitovem. V těchto polních tratích jsou pole založena podle způsobu staroslovanského z jednáctého a z počátku 12. století. Přístup na tato pole je z hlavní cesty přes pole sousedovo.

Nejasnost č. 4 - Možný církevní vliv na osídlení.

Prastaré osídlení krajiny v okolí vsi Veselice ještě po tisíce letech připomíná dřevěný kříž v lese Křížánku. Ves Kříženec, která zde stála a která z části patřila k boleslavskému kostelu, se připomíná již v roce 1052. V témže roce se píše i o Dětenicích. Známá jsou i další osídlení, která tvoří úzký pruh při svazích Chlumu a která snad patřila ke zboží darovanému biskupu na obvodu Libicka po pádu Slavníkovského knížectví na konci 10. století. Náleží sem Žerčice, kde posvětil biskup Jaromír svůj ko-stel sv. Mikuláše 8. června roku 1070. Vyšehradskému kostelu příslušely snad již roku 1088 Bojetice a Ujkovice. Kostelu pražskému r. 1274 Uherce. K biskupskému zboží Žerčickému v roce 1290 – 1390 patřilo 21 lánů polí. Podle seznamu kláštera sv. Jiří se připomíná v roce 1228 pozemkový majetek od vsi Pěčic, Čížovek, Domousnic, Dětenic, Sedliště a Křeliny v úhrnném součtu 32 lánů. Celkem podle dostupných záznamů bylo v létech 1228 – 1390 v okolí Veselice obhospodařováno 53 lánů, to je asi 954 hektarů polí náležejících církvi.

Pokračování příště
Ladislav Matoušek

Návod na používání země

Vážení přátelé,
mám zase po nějaké době milou příležitost něco napsat do Veselického Zpravodaje.

Protože jsem zemědělec, zahradník, a hlavně permakulturní a celostně uvažující člověk, nemůže mě nechat chladným stav naší krajiny, resp. mě to spíš docela rozohňuje, když vidím, co se kolem mně děje.

Zkusím uvést informace do souvislostí, tak jak je chápu já. Všude okolo je sucho a bude velmi brzy prioritou každého z nás, jak se k tomu postavíme. Sucho neznamena, že neprší, ale že se v krajině neudrží voda ve všech jejích podobách. Co jsem na Veselici, v podstatě už skoro 10 let, pořádně nepršelo a nebyla pořádná zima. Důkazem toho je vyschlý rybník, málo vody v potoce a klesající hladina spodní vody, kterou každý denně používáme.

Co je špatně? Může za to počasí, vláda, zemědělci, lesníci nebo postřikovací letadla? Podle mě za to můžeme hlavně my všichni. Proč? Není to trochu drzost? Ano, je to skutečně tak. Zkusím to po pořádku vysvětlit.

Za několik desetiletí, zejména od naší sametové revoluce, jsme, a dost možná ještě déle před ní, přišli o většinu zkušeností, znalostí a dovedností, jak si rozumně počínat v tom, co se týká přírody, resp. Země okolo nás.

Téměř nikde se neučíme souvislosti a to, jak věci fungují, když fungují. Neumíme popsat celek ani to, jak vše funguje dohromady. Umíme ho perfektně rozebrat na jednotlivé součástky, ale málokdo ho umí zase sestavit, aby skutečně fungoval. Něco víme o lese, o půdě, o vodě, o městech, o historii, o politice a můžeme tak pokračovat do nekonečna. Téměř nic ale nevíme o tom, jak funguje globální počasí, jak se tvoří půda, jak fungují jednotlivé potravinové mikrobiologické řetězce v půdě, dokonce jak podobné řetězce fungují uvnitř našich střev i v celém lidském metabolismu.

Zkrátka si myslím, že jsme ztratili návaznost na moudrost našich předků, schopnost dalšího sebevzdělávání, porozumění tomu, co se učí naše děti, kritické myšlení a další. Veřejné i neveřejné sdělovací prostředky, politici a celá řada dalších lidí jsou dokonce schopni nás informačně ovládat a manipulovat. To je oblast informací.

Díky tomu některé věci nevidíme a vnímáme je bez vzájemných souvislostí. V případě rostlin pro to existuje výraz „plant blindness“ a vyjadřuje neschopnost člověka vnímat rostliny ve svém prostředí spolu s ignorancí jejich nepostradatelné

role v lidském životním prostředí. Rostliny jsou člověkem registrovány pouze jako jakási zelená kulisa bez hlubšího významu.

Mám osobní zkušenost s péčí o člena rodiny, který je po mozkové mrtvici a plně jsem si uvědomil, co všechno se naprosto radikálně změní, když se samo organizující se celek, jako je člověk nebo krajina, rozbije. V případě člověka musí jeho funkce nahradit několik lidí v podstatě na třísměnný provoz. Oblékání, přijímání potravy, mytí atd. V případě krajiny nahradit její ekosystémové služby tak, aby vše správně fungovalo, je neskutečný problém. V podstatě to náhradním způsobem ani udělat nelze. Představte si, kdo bude dělat déšť, vítr, stín, filtrování vzduchu, ukládání CO₂, produkci kyslíku, tvorbu půdy a další. Všechno jsou to po tisíciletí dynamicky vyvažované koloběhy.

Voda v krajině zavlaží rostliny, ty vyrostou a poskytují stín, odpařují vodu a ochlazují tak sebe i krajinu; taková voda pak dělá mraky, ty pak lokální srážky nebo putují dál, tam vodu shodí a znovu tak ochlazují krajinu. A tak stále dokola. Pokud se něco z těchto koloběhů poruší nebo hůře trvale porušuje, dochází velmi pomalu k rozvrácení celého systému. Výsledky nyní zažíváme na vlastní kůži.

Voda v krajině se neudrží jen tak. Je vázaná zejména v půdě a v rostlinách. V půdě se voda udrží zejména díky obsahu humusu v ní. Nemají na to zásadní vliv ani rybníky, ani přehradny nebo program dešťovka, ale obyčejný humus. Ten z většiny zemědělských půd na světě téměř zmizel. Jen malinko čísel pro orientaci, jak je to mocný prvek. Kvalitní hluboká černozemě zadrží cca 3 500 m³ vody na jeden hektar. Celková možná retenční kapacita zemědělských půd v České republice je cca 8.400.000.000 m³ vody. Díky ztužení půdy, mizení humusu a ztrátě biologické aktivity půdy je to jen 5.040.000.000 m³ vody. Rozdíl je 3.360.000.000 m³ vody. Je to jen číslo? Ani ne, když je celková spotřeba vody v ČR cca 1.700.000.000 m³ vody. To znamená, že skoro 2 roky by mohla celá Česká republika jet na „zásoby“.

Je potřeba si ještě uvědomit, že na většině zemědělské půdy dochází ročně k obrovské erozi půdy deštěm a větrem, dále mizí cca 25 ha denně zastavením, dochází k zasolování půdy atd. Ve zdravém půdním systému trvá několik stovek let (někdo říká až 900 let) než vznikne 1 cm nové půdy. Umíme si vůbec představit, jaká katastrofa se na nás chystá? Ten rozpad samo organizujícího se celku úrodnosti půdy bude dlouho trvat, než se opraví. To bude naše cena za to, že jsme pozbyli schopnosti kritického myšlení a vzdělávání.

Aby to nebylo tak jednoduché, něco podobného se děje i v našich lesích. Každý známe problém kůrovce a díky tomu obrovské neplánované těžbě lesa. Kůrovec je přírodní likvidátor nemocných stromů, dělá jen svoji práci. Nicméně zemědělská půda a naše hospodářské lesy jsou si v něčem velmi podobné. Lesy jsou také monokulturní pole. Jen ne s řepkou, ale s převážně smrky. Ještě v něčem jsou si podobné, a to je mikrobiální proces v půdě, který se ničí potřebou hnojit zemědělskou půdu umělými hnojivy. Co se tam dole děje? Ve zkratce, když rostlina přijme umělou výživu, přestane investovat do rozvoje kořenů, kterými vyživuje půdní mikroorganismy, ty přestanou uvolňovat jimi zpracované živiny; tento proces přestane tvořit humus, půda pak přestane jímat vodu a je tady zemědělské sucho. Navíc umělá hnojiva přechází vzdušnou cestou do lesů a tam se v půdě děje to samé. Výsledek po několika desetiletích vypadá tak, že tisíce hektarů monokulturního lesa musí být

po „lčeni“ kůrovcem pokáceny. Další miliardy vody jsou ztraceny a s tím i biodiverzita celého přírodního procesu. Poměrně jednoduše z toho také vyplývá, že takové obrovské objemy vody, která se nakonec vypaří, je ten pravý skleníkový plyn. Ne CO₂, ale H₂O.

Kdo to umí spravit? Nikdo jiný to nespraví, a také nezaplátí, než my všichni z našich vydělaných peněz a daní. My všichni můžeme přijmout a aktivně hledat ty správné informace a utvořit si jiný názor. Nicméně názor stačit nebude. Situace je tak vážná, že potřebujeme i něco dělat. Učit se, správně volit, sázet stromy, nakupovat od těch firem, které se nepodílí na ničení naší půdy, lesů a krajiny. Zkrátka vzít si zase zpět naše věci do našich rukou a začít u sebe na svém dvorku, na svém záhonu, na svém poli, ve své krajině, obci a ve svém státě.

Tomáš Franěk
Jagava Permafarma, Veselice

Život na zámku 4. část Práce sklepmistra

Vážení čtenáři,

jaro se v našich končinách již nadobro usadilo, pomalu si musíme zvykat na to, že aprílové počasí není jen výsadou dubna a dešťové srážky si vybírají měsíce, kdy závlahou vzpruží vyschlou krajinu.

V minulém díle cyklu „Život na zámku“ jsme si povídali o letních přípravách na vinobraní a o vinobraní samotném. V dnešním díle by se slušelo posunout se o kousek dál a to do doby zpracování hroznů a výroby vína.

Úplně tím nezákladnějším předpokladem pro výrobu dobrého vína jsou kvalitní hrozny – ty z moštových odrůd. U nás převládají středně až pozdně rané odrůdy, tudíž sklizeň u nás začíná koncem září a končí koncem října. A právě tou sklizní začíná ta pravá vinařská alchymie. Načasovat správnou dobu sběru vyžaduje určitý cit a vizi, jak by budoucí víno mělo vypadat a chutnat. Na vinařství je krásné to, že příroda vám každý rok nabídne jinou surovinu. Je-li teplý konec léta a září, kdy se střídají denní a noční teploty, víno to prospěje nejvíce. V takovém případě se v hroznech uchovávají aromatické látky a kyseliny. Tento stav doprovází vína ročníku 2019, který poskytl vína svěže aromatická, čistá a elegantní. Je-li nadměrně teplý a suchý konec léta, kdy v noci je skoro stejně teplo jako přes den, dochází k nadměrnému odbourávání kyselin přímo v hroznech a ty pak ve víně chybí. Tento stav se naposledy objevil v ročníku 2018 a přinesl spoustu zádrhelů a výzev pro sklepmistra, neboť mošt byl značně nestabilní a obsahoval hraniční množství

kyselin, které dodávají vínu svěžest – a tudíž byl značně hořký.

Když je víno nasbírané, putuje do lisovny, kde jsou hrozny pomleté do plastových kádí. U bílých hroznů se rmut lisuje ihned a přes noc se nechá v nerezovém tanku sedimentovat, kdy se následující den odkalí. Stejný postup platí pro výrobu růžových vín (různých růžových odstínů je dosaženo různou dobou macerace hroznů). Červená vína se logicky vyrábějí tak, že se hrozny nechají macerovat po delší dobu pomleté, a tak i celý rmut kvasí.

U bílých a růžových vín kvasí odkalený mošt až v nerezovém tanku. Kvašení vín u nás v zámku trvá, v závislosti na okolní teplotě a použité čisté kultuře kvasinek, od 14 do 28 dnů. Zde je důležitý moment, který určí, zda ve víně zůstane zbytkový cukr a kolik ho bude. Ono je to ve většině případů hodně závislé na množství fruktózy v hroznech, která určuje, jak velké množství alkoholu lze prokvasit. Například z vína kategorie pozdní sběr se sběrovou cukernatostí 21°NM (*normalizovaného moštoměru*) lze vyrobit suché víno o 12,5% obj. alkoholu. Pokud budu chtít víno polosuché, případně polosladké, ponechám ve víně více neprokvašených cukrů a tím úměrně klesne množství alkoholu ve víně, třeba jen na 11% obj. alkoholu. Z toho logicky plyne, že aby bylo víno hodně sladké a zároveň si zachovalo alespoň 11% obj. alkoholu, je zapotřebí vyšší cukernatost hroznů. Ve světě jakostních vín, která vyrábíme, je ovšem zakázáno zvyšovat cukernatost uměle (sacharózou).

Po dosažení optimálního poměru alkoholu a zbytkového cukru je víno stočeno do čistého tanku, kde bude čekat na další technologické operace. Ta první většinou přichází ještě před koncem roku, kdy se víno za pomoci bentonitu číří a zbavuje termolabilních bílkovin, které by mohly způsobit v láhvi zákal. Po vyčiření a následné

filtraci se víno nechá odpočívat do jara, neboť víno potřebuje svůj čas a navíc v lednu začíná opět cyklus přípravných prací na novou vinohradnickou sezónu a to bude tématem příštího dílu. Na viděnou!

Jiří Voves

Černá kronika obce Veselice a okolí – OO PČR Dobrovice

Policisté Obvodního oddělení policie v Dobrovici nemuseli od konce loňského roku řešit v obci Veselice ani jeden případ protiprávního jednání. Stejně tak tomu bylo i v sousedních obcích Řitonice a Rabakov. Pouze v březnu zpracovala hlídka oznámení občanky obce Domousnice, týkající se zasílání lživých a urážlivých SMS zpráv ze strany blízké osoby. Věc byla zpracována jako přestupek proti občanskému soužití a následně oznámena správnímu orgánu k projednání.

Pokles nápadu trestné činnosti, zejména na přelomu prvního a druhého čtvrtletí letošního roku,

byl z větší části zapříčiněn vyhlášeným nouzovým stavem pro území ČR z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru a s tím spojenými bezpečnostními opatřeními. Větší část pachatelů trestné činnosti si navíc uvědomovala, že v případě spáchání některého z vybraných trestných činů v době nouzového stavu, kdy je ohroženo zdraví lidí, může strávit za mřížemi až osm let. Policisté se v této době nejvíce zaměřovali a zaměřují na dohled nad dodržováním vládou vyhlášených bezpečnostních opatření.

prap. **Jan Procházka**

Nehoda traktoru s cisternou

Dne 9. dubna 2020 kolem 16. hodiny bylo slyšet houkání hasičské sirény a za několik minut projížděly vesnicí vozy záchranného systému včetně policie a zdravotníků. V levotočivé zatáčce pod hřbitovem směrem k Bačalkám byl převrácený traktor s cisternou.

Při tomto převrácení těžkého traktoru ovšem zůstala pod kabinou traktoru přimáčknutá noha řidiče. Hasiči provedli vyprošťování řidiče pomocí

nafukovacích vaků. Řidič byl ošetřen a sanitkou s těžkým zraněním dovezen do nemocnice k dalšímu léčení. Později přijel na místo nehody těžký jeřáb, aby traktor s cisternou nasadil znovu na silnici.

V této době byla oboustranně uzavřena silnice a policie odklonila dopravu na objízdné trasy. Normální provoz byl obnoven kolem 21. hodiny.

Josef Šoltys

Informace ze života v naší obci

Novoroční pochod 1. 1. 2020

Sešli jsme se ve středu 1. 1. 2020 ve 13.30 hodin před obecním úřadem k již 12. ročníku tradičního novoročního pochodu okolím obce Veselice. Po přivítání a úvodním slovu organizátorky pochodu Evy Konývkové jsme se nejprve společně vyfotili, dohodli se, kudy půjdeme (vyrazíme) a při odchodu došlo opět na sčítání všech zúčastněných.

Celkově nás vyšlo 55 dětí a dospělých včetně 5 kočárků a 9 čtyřnohých kamarádů. Vydali jsme se za krásného slunečného počasí přes Malou stranu k opravené soše patrona obce, kde byla první zastávka. Po doplnění tekutin a rozhlédnutí se po okolí, jsme vyrazili směrem k obci Bačalky. Jak jsem se již zmínil, vyšli jsme za slunečného počasí a tak se cesta kolem vysílače proměnila v bahnitou klouzačku. Všichni jsme to ale zvládli, i když boty a kolečka kočárků se musely očistit a tím tak odstranit i nějaké to kilo navíc. Před Bačalkami jsme odbočili vlevo do lesa „hlubočáku“. Potom jsme se po lesní cestě vydali směrem k chatám. Tam na nás již čekal plápolající pojízdný oheň, stolky s lavičkami, židle a občerstvení. Teplý čaj pro ty menší účastníky a svařené víno pro ty dospělé, vše v režii organizátorky, za což ji patří poděkování. Dík patří i p. místostarostovi za pomoc. Při opékání vuřtů

jsme zhodnotili uplynulý rok a i 12. ročník pochodu. Všichni jsme se opět shodli, že je třeba pořádat více takovýchto společných akcí, kde bychom se sešli a třeba si jen popovídali nebo

zasportovali. Všem vám děkuji za účast a tím i podporu této akci.

Dušan Konývka

Co nového v hokejové lize Veselice-Domousnice

Nová hokejová sezóna začala 19. 10. 2019 na stadionu v Nymburku a poté pokračovala každých 14 dní. V sezóně jsme odehráli 11 zápasů. V osmi zápasech zvítězila Veselice a ve třech Domousnice. Začátek vyšel lépe Veselici, která udržela neporazitelnost po celý rok 2019. Zvítězila 5 x po sobě i přesto, že některé zápasy byly velice vyrovnané a dokonce v některých byly Domousnice i o trochu lepší. Štěstí však stálo při nás.

Přišel rok 2020 a naše první a druhá prohra. Domousnice podávaly velice dobré výkony a my se snažili vrátit na vítěznou vlnu. V únoru 2020 se nám to podařilo. Následovala znovu prohra a zase vítězství. Podle toho je vidět, jak se souboje vyrovnávaly a v utkáních bylo vždy o co hrát.

Nouzový stav na Veselici

Vážení čtenáři,

na následujících řádcích najdete pár vět od lidí, kteří vám, na naši výzvu, dovolili touto cestou nahlédnout do svých domovů. Byli požádáni, aby napsali pár slov k situaci, kterou momentálně prožíváme.

Když se to objevilo v Číně na konci podzimu 2019, tak jsem počítal, že to tam zůstane jako SARS. Jenže na planetě se stále více cestuje. Spousta lidí je v zahraničí nejen na dovolené, ale hlavně pracovně. Hodně mladých jezdí také na studijní pobyty. Takže, pokud se někde taková nemoc objeví, tak se pravděpodobně rozšíří do všech zemí. A proto se to objevilo i u nás. Nejlepší ochranou jednotlivce jsou roušky a respirátory. V asijských zemích roušku nosí každý kdo má rýmu, aby ochránil ostatní, ale u nás to tak není. Roušky na skladech téměř nebyly, a tak byl omezen pohyb a shromažďování. Já vzhledem k tomu, že jsem domácí kutil, měl jsem zásobu respirátorů na práci se dřevem. Mohl jsem se o ně podělit s rodinou a umožnit jim celkem bezpečný pohyb. Vláda nám doporučila omezit pohyb na cesty do zaměstnání, za rodinou a na zemědělskou činnost. To mě jako včelaře potěšilo, protože včely mne na jaře potřebují nejvíce. Doma v Mladé Boleslavi jsem moc nepobýval. Musím občas navštívit svou 88letou maminku v Kosmonosích. V půli ledna mi odvezli do nemocnice švagrovou, tak jsem měl na starosti dům v Rejšicích. Přítelkyni mám v Sobotce

Nastal březen a přišlo vyhlášení nouzového stavu. Vypadalo to, že je konec sezóny. Chyběla nám odehrát 3 utkání, ale nedalo se nic dělat... zdraví zvítězilo. V květnu došlo k znovuootevření zimních stadiónů a my jsme se rozhodli odehrát 30. 5. 2020 ještě jedno utkání. Zároveň jsme se domluvili, že jestli to situace dovolí, tak tentýž den uspořádáme rozloučení se sezónou pro všechny hráče a jejich fanoušky. Doufáme, že zároveň dojde k dohodě o příští sezóně 20/21, na kterou se už teď moc těšíme. Pevně věřím, že nás čeká spousta zajímavých zápasů a doufám i v vítězství

Sportu zdar a amatérskému hokeji zvlášť!

Milan Rys

a svého koníčka – včely - na Veselici. Tím, že můj pobyt probíhal na různých místech, tak mi omezení tolik nevadilo. Kontaktům s větším počtem lidí u mne nedocházelo, protože nákupy jsem pořizoval v Dolním Bousově. Většinu volného času mi zabraly včely. V zimě se studuje literatura, taví vosk a vyrábějí rámečky. Na jaře se včely kontrolují, jak přečkaly zimu, rozšiřují a u toho jsem byl také sám. Jarní práce u včel ubývá. Více času tak mohu věnovat zahradě a kontaktům s lidmi, neboť omezení se uvolňují.

Zdeněk Srb

Zpráva o šíření nebezpečné nemoci nás zaskočila a nařízení jsme museli respektovat v zájmu jak nás prodavaček, tak občanů.

Roušky a jednorázové rukavice jsme začali nosit 12. března. Nejprve nám roušky ušila kolegyně, a poté nám je nosily i zákaznice. První dva dny na nás zákazníci koukali jako na blázny, ale my jsme je nosili pro naši bezpečnost.

Každý den přicházela nová a nová nařízení a změny, jako je vstup se zakrytým obličejem, upřednostnění plateb kartou, dodržování odstupu, používání dezinfekce a jednorázových rukavic. Několikrát denně jsme museli dezinfikovat nákupní košíky, vozíky, pokladní pás, podlahu a pracovní plochy. Vymezená doba na nákup seniorů se třikrát změnila. Také jsme začali balit všechno

pečivo. Jen pro zajímavost. Ráno zabalit padesát chlebů na půlky a 1 200 rohlíků nebyla žádná legrace. Měli jsme stále fronty u kasy i u pultu s uzeninami. Opatření jsme začali rozvolňovat 13. května, tedy po dvou měsících. Nyní už balíme pouze chléb.

A jak jsme to vše zvládli? Myslím, že celkem dobře, ale bylo to velmi náročné hlavně na psychiku. Razili jsme totiž heslo „hlavně se z toho nezbláznit a být pozitivní“.

Teď už se vše pomalu dostává do normálu, ale roušky a rukavice používáme stále. Být osm hodin v roušce není žádná sláva, ale musíme to vydržet.

Ještě jedna taková perlička. Do obchodu přišel zákazník bez roušky. Slušně jsem ho požádala, aby si obličej zakryl, nebo odešel. A jeho odpověď byla, že jsme praštěný, vždyť přeci umělo jenom dvě stě lidí. Myslím, že kdyby se takhle chovali všichni, tak ten virus nikdy nezmizí.

Každý den jsem ráda, že po celém dni přijedu domů na Veselici, kde je klid a můžu se jít projít do přírody a vyčistit si hlavu.

Přeji všem hodně zdraví.

Martina Kadeřábková
Vedoucí COOP Židněves

Pokud bych měla v krátkosti napsat, co my a koronavirus... řekla bych, že si toto období převážně užíváme. Je jaro, a to je pro nás samo o sobě krásné období. Všechno začíná kvést a zelenat se. Je modrá obloha bez letadel, takovou jsme ji snad ještě neviděli. Máme možnost být celá rodina spolu, a to včetně babičky a dědy. Soužití více generací není vždy úplně bez výměn názorů, ale to k životu patří. Důležitá je snaha všech zúčastněných spolu vyjít. Celá situace nám pomohla se ještě více zastavit a popřemýšlet o našem každodenním konání.

Rodina ze slaměného domu

Musím říct, že počátek této koronakrize jsem nesla velmi těžce a ve velkém stresu. Přečetla jsem snad všechny články. Samozřejmě jsem měla doma zásoby mouky a základních surovin a v hlavě plán na záchranu celé rodiny.

Přílivem nových informací a událostí jsem se zklidnila, přestala plašit a začala jednat racionálně.

Skončila jsem s články na internetu a děsivými zprávami v TV. Vzniklé volno jsme začali využívat na činnosti, které jsme odkládali. Například jsme vyřadili všechny nepotřebné věci. Začali jsme jako rodina jezdit na kole a chodit ještě více do přírody.

Říká se, že krize ukáže charakter, a pokud tomu tak skutečně je, jsem hrdá, že žiji v Česku. Je až neuvěřitelné a dojemné, jak jsme se

dokázali stmelit a začali si ve velkém pomáhat. Každý, kdo měl ruce, šil roušky. A i já s kamarádkou z Veselice jsem tvořila roušky, které jsme darovaly do Domu seniorů ve Vlčím Poli.

Takže závěrem, všechno zlé je k něčemu dobré... A myslím, že bychom si měli vážit každého dne, kdy se my a naši blízcí probudíme zdraví a v pořádku, protože to je to nejdůležitější na světě.

Rodina se 2 dětmi

Začalo to vlastně dřív, než to tady u nás opravdu propuklo. Byl vyhlášen výjimečný stav a s ním přišly teď už notoricky známé restriktce, které se dotkly každého z nás. Všude byl cítit strach z neznámého. Z medií se na nás valilo ohromné množství často si protirečících informací. U nás v rodině jsme se snažili všechno přijmout s klidem, respektovat nařízení a chránit jak sebe, tak i ostatní. Bylo dost těžké najednou z ničeho nic omezit všechny společenské kontakty. Žádné výjimečné nakupování zásob potravin se nekonalo, protože jsme věděli, že jsme schopni i po delší dobu vyjít z vlastních zdrojů. Za nás musím říct, že jsme už dlouho velice vděční za to, kde a jak žijeme. Omezení vyplývající ze stavu, ve kterém jsme se nacházeli, tento náš pocit ještě umocnila. Najednou si člověk daleko víc váží prostoru, který kolem sebe má - čistý vzduch a ranní zpěv ptáčků. Hlavně dětem se dost obtížně vysvětluje, proč najednou nemůžou do školky, vidět se s kamarády, navštívit prarodiče, proč je třeba nevezmeme s sebou nakupovat. A tak se s nabytým volným časem nakládalo k prospěchu nás i ostatních - šily se roušky. Pro rodinu, pro přátele, pro seniory i zdravotníky. Nadále v nás přetrvává pocit respektu vůči nezmámenému. Nezbyvá než žít dál.

Přejeme všem hodně zdraví.

Milan a Alena s rodinou

Naše chování v období nouzového stavu probíhá následovně: Převážně se věnujeme práci na zahrádce, chovu domácích zvířat (slepice, králíci). Snažíme se neopouštět území našeho domova, kromě návštěvy hřbitova spojené se zalitím kyttek, venčením pejska. Více posloucháme media, ČT3, Čs. rozhlas. V době karantény neopouštíme domov. Drobný nákup nám zajišťuje pí. Jana Matoušková a některý z vnuků. Co se týká lékařské péče, využíváme elektronických receptů. Spojení s pražskou dcerou a její rodinou probíhá pomocí mobilního telefonu a internetu. Obrazový vjem je nejlepší alternativa. Roušky nám ušila a darovala chalupářka Miluška Berglová. Dezinfekci jsme obdrželi od Obecního úřadu. Na návštěvy nikam nechodíme, ani návštěvy nechodí k nám.

Šoltysovi

Ze strany krizového štábu ORP Mladá Boleslav byly obci nabízeny respirátory, látkové roušky a dezinfekce. Po několika potvrzeních požadavků nakonec obec dostala 2 x 5 litrů dezinfekce. Prvních 5 litrů dodaných začátkem dubna, se starosta rozhodl přenechat, prostřednictvím krizového štábu, zařízením „v první linii“. Už předtím, z vlastní iniciativy, koupil líh na výrobu dezinfekce a zajistil jeho doručení občanům Veselice. Na dodání nabízených roušek nakonec nedošlo. Dozvěděli jsme se, že prostředky vynaložené na ochranu obyvatel, by se nám mohly prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje vrátit. Sice bude nutné vyplnit asi tisíc tabulek, ale možná se dočkáme.

Jinak jako věčného optimistu mě nouzový stav zastihl naprosto nepřipravenou. Nakupování do zásoby není nic pro mě. Ze dne na den jsme se ocitli doma s vědomím, že všichni tři jsme vlastně „ohrožený druh“ a nikdo neví, co to s námi udělá. A tak zůstáváme doma a čekáme, jak to všechno dopadne. Nakupovat jsem byla asi čtyřikrát (děkuji všem, kdo se starají o to, že neumřeme hladu – oni, doufám, vědí), třikrát u lékaře. Když nemusím, nikam nejedu. Jak jen to jde, jsme venku. I já jsem víc než kdykoliv předtím ráda, že jsme tady tak trochu „na konci světa“.

I na šití roušek došlo. Na rozdíl od některých mě vůbec nepřekvapilo, jak jsou lidé schopni a ochotni pomoci sami sobě i sobě navzájem a na stranu druhou, kolik lidí se chová nezodpovědně a bezohledně vůči sobě i ostatním.

A pohled maturanta: „Je to stresující, nevíš kdy a jestli vůbec. To, že jsme měli víc času, nic neznamená, protože v tom stresu a obavách se nedá soustředit na tu hromadu učení. Slováci udělali dobře.“

Šafránkovi

Patřím ke kategorii zdravotníků laboratorních oborů, v mé blízkosti pracují ti, kteří jsou nepostradatelní a klíčoví pro odhalování pozitivních případů koronaviru - denně včetně sobot, nedělí a svátků kolem 300 vzorků. Tato laboratorní práce je zodpovědná, nesmí dojít k pochybení, protože důsledky falešně pozitivního

či negativního výsledku by mohly být zejména u hospitalizovaných pacientů nedožrnné. Všechna vyšetření průkazu viru jsou závislá na velkém podílu ruční práce, soustředěném nasazení laborantů a jejich dokonalé souhře; ve dvanáctihodinových směnách v přímém kontaktu s potenciálně nebezpečným biologickým materiálem.

Podivná doba letošního „zavirovaného předjaří“ pozastavila i běžný chod celého zdravotnictví. Požadavky na obvyklá laboratorní vyšetření výrazně poklesly, protože celé zdravotnictví se ocitlo ve stavu útlumu všech výkonů. My, kterým obvyklá práce vlastně ubyla, jsme stejně jako všichni zdravotníci chodili do práce bez možnosti čerpat volno a dovolené. Málo požadavků, jiné podmínky, jiná organizace práce, soustředujeme se na zavádění nových metod pro rozšíření diagnostiky spojené s koronavirem, respektive se zjišťováním přítomnosti a množství protilátek určujících, zda nemoc již v minulosti proběhla a imunita je dostatečná.

Víme, že asi bude i hůř. Již dnes modelujeme scénáře náporu na laboratoře, který se nepochybně dostaví v podzimních měsících s první vlnou běžných nachlazení, musíme být připraveni na velké série požadavků na odlišení běžného respiračního onemocnění od toho koronavirového.

Co mě mile překvapilo v uplynulých týdnech? Solidární dárci, kteří mysleli na naše celodenně „zakuklené laboranty“ a nezištně pro ně přinášeli nejen ochranné pomůcky (např. respirátory s vyměnitelnými filtry a ochranné štíty zhotovované na 3D tiskárnách), ale také malé všední drobnosti pro ty lidi, kteří by své zdraví opravdu riskovali, pokud by nedodrželi některé z přísných pravidel pro tuto práci určených.

A jaké to bylo poznat anabázi hospitalizovaného pacienta? Děsivé! Akutní příjem k hospitalizaci spojený s mezifází pobytu na karanténním oddělení v blízké rodině mě jen opětně přesvědčil, jak velmi komplikované to mají pacienti i zdravotníci a jak je jejich vzájemné pochopení nesmírně důležité.

Jaroslava Vávrová

100. výročí Včelařského spolku pro Dolní Bousov a okolí

V prosinci 2019 uplynulo 100 let od založení „Včelařského spolku pro Dolní Bousov a okolí“. Valnou hromadu konanou dne 8. prosince 1919 tehdy zahájil prozatímní předseda pan Černý uvítáním přítomných členů. Vyložil příčinu založení spolku a po přečtení schválených stanov bylo přistoupeno k volbě činovníků. Za předsedu byl zvolen pan Jaromír Fiby (kontrolor cukrovaru), za místopředsedu pan Folprecht (vrchní voj. rada), za revizory účtů pan Havlík (řídící učitel) a pan

Najman. Za jednatele byl zvolen pan Lhotka (vrchní účetní cukrovaru) a za pokladníka pan Syrovátka (učitel). Na jednání této valné hromady byl titul „pane“ ve styku mezi členy odstraněn a nahrazen upřímným „přítel“.

Výročí jsme si připomněli Včelařským dnem 25. května 2019 v Informačním středisku v Dolním Bousově, na farské a kostelní zahradě. Bylo to na jaře proto, že jsme chtěli ukázat život včel a ty jsou aktivní právě v tomto období. U příležitosti výročí

jsme vydali Sborník a nechali vyrobit trička s potiskem. Obojí šlo zakoupit v prodejním stánku spolku. Oslava nebyla levná, ale byla pro všechny věkové kategorie. Pro nejmenší jsme připravili

Informace z činnosti OÚ Veselice

✓ **ZO projednalo** a schválilo Rozpočet obce na rok 2020, rozpočet byl schválen na paragrafy se schodkem, který bude financován z přebytků z minulých let.

✓ **ZO projednalo** a schválilo Vyhlášku o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování odpadů, Vyhlášku o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a Vyhlášku o místním poplatku ze psů. Všechny vyhlášky jsou zveřejněny na stránkách obce.

✓ **ZO ukončilo** výběrové řízení na opravu místních komunikací. Z devíti firem, které byly osloveny, svou nabídku zaslaly čtyři (Street s. r. o., EUROVIA CS, a. s., M-SILNICE a. s. a COLAS

soutěže v dovednosti. Pro starší potom vystoupení několika hudebních skupin. Pro zájemce o včelaření jsme připravili výstavu starého včelařského náradí, odborné přednášky a prodejní stánky s včelařskými potřebami. Pro všechny potom občerstvení v podobě klobás, piva, limonády a cukrovinek

V současné době spolek sdružuje tyto obce – Dolní Bousov, Bechov/Svobodín, Dlouhá Lhota, Domousnice, Horní Bousov, Martinovice, Obora, Obrubce, Obruby, Ošřovice, Petkovy, Přepeře, Rabakov, Rohatsko, Řitonice, Skyšice, Sukorady, Veselice, Vlčí Pole a Dobšín. Ve vedení spolku v současné době stojí jako předseda přítel Zdeněk Srb, jednatel přítel Ing. Jiří Říha a jako pokladník přítel Ing. Gustav Novotný.

Zdeněk Srb
Předseda spolku

CZ, a. s.). Ve výběrovém řízení zastupitelstvo vybralo firmu M-SILNICE s nabídkou na zhotovení oprav v celkové výši 2 950 709,16 Kč.

✓ **ZO projednalo** a schválilo jednání s majiteli nemovitostí v chatové oblasti týkající se zavedení vodovodního řadu do oblasti. Toto vzhledem k současné situaci zatím neproběhlo.

✓ Dne 12. května provedly pracovnice Krajského úřadu pro Středočeský kraj přezkoumání hospodaření obce za rok 2019, při kterém byla zjištěna následující chyba – skutečný stav nebyl při dokladové inventuře správně ověřen podle inventarizačních evidencí u účtu 031 (pozemky).

Miroslav Pažout
Marcela Šafránková

Z ČINNOSTI SPOZ

Po podzimní výpravě pohádkovým lesem jsme se opět sešli 14. prosince 2019 na společném setkání, u vánočního stromu před budovou OÚ. Po přivítání všech přítomných panem starostou nám tento podvečer zpříjemnila Bára Suková, která svým vystoupením se psem Čokinkem jistě všechny potěšila. Tanec na hudbu jim velmi ladir.

Potom přednesly a zazpívaly děti pásmo básniček a písní, za doprovodu kláves. I ty nejmenší děti se velmi snažily, za což všem moc děkujeme. Kouzlo vánoc jistě umocňuje i rozsvícení vánočního stromu za přítomnosti anděla, který rozdával dětem nadílku. Neodpustil však nějakou básničku, kterou musely děti přednést.

Svařáček, čaj a k tomu různé dobroty byly připraveny pro všechny přítomné.

Děkujeme OÚ za finanční podporu, dále všem, kteří pomohli s přípravou uskutečnění této akce.

Na měsíc duben jsme měli naplánované soutěže pro děti a pálení čarodějnic. Na květen setkání jubilantů a vítání nových občánků. Moc nás mrzí, že jsme tyto akce nemohli uskutečnit.

Všem, kteří v tomto roce slaví svá jubilea, přejeme alespoň takto, hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a doufáme, že setkání budeme moci uskutečnit.

Za SPOZ
Jarmila Bulířová, Věra Pažoutová

Společenská kronika (1. 1. 2020-30. 6. 2020)

Výročí

80 let	27. dubna	Jaroslava Křížová
65 let	30. dubna	Milan Legner
	24. června	Ján Bobka
55 let	25. května	Vlastimil Havránek
40 let	24. března	Tereza Pažoutová
35 let	30. března	Jakub Runčik
25 let	5. února	Martin Červa
	27. dubna	Šimon Šafránek
10 let	4. ledna	Daniela Matoušková

30 let společného života oslaví dne 23. června manželé Jana a Václav Buckovi.

Narozen

21. prosince 2019   Josef Pažout

Odhlášen

Martin Kadeřábek, Veselice 18

Zemřel

Dne 12. dubna **pan František Bucek**,
ve věku 76 let.

Na Zpravodaj přispěli (od 12. 11. 2019 do 26. 5. 2020)

Pažoutová J. 469 Kč, Tauchmanovi 200 Kč, Legnerová A. 310 Kč, Jakubcovi st. 200 Kč, Cidlinovi 100 Kč, L. Smejkalová (Bakov N/J) 200 Kč, Jírovec P. 200 Kč, Masák M. 100 Kč, Buckovi ml. 200 Kč, Matějková M. (Praha) 200 Kč, Jakubcovi ml. 608 Kč, Kopecká N. (Kladno) 250 Kč, Rys M. 150 Kč, Klabanová E. (Praha) 200 Kč, Tomsa Jos. 220 Kč, Ďoubalíkovi 200 Kč, Ing. Runčíková H. 500 Kč, Pokorný Z. (Libáň) 100 Kč,

Hrdý R. 45 Kč, Antošová L. 100 Kč, Pokorný L. (Petkovy) 250 Kč, Šíba V. (Řitovice) 100 Kč, Srb Z. 270 Kč, Rotová M. (Řitovice) 200 Kč, Křížovi 140 Kč, Havránek V. 90 Kč, Brezani Martin 230 Kč, Michnová J. (Řepov) 120 Kč, Šolcová V. (Řepov) 120 Kč, Jansovi (Bulovka) 200 Kč, Drobná L. (Kostelní Lhota) 120Kč, Kouba M. (Bystřice) 100 Kč.

Všem přispěvatelům děkujeme.

BYLO – NEBYLO...

Tento příběh je o domnělé vině, trápení a odpuštění. Jeho aktéry jsou obyčejní lidé, kterým se ale děly neobyčejné věci, aniž by věděli proč. Všichni víme, že i když člověk navždy odejde z tohoto světa, žije dál ve vzpomínkách svých přátel a příbuzných. Mohou to být vzpomínky dobré i špatné – ale co když jsou spojeny s pocitem viny? Co když si nepřestaneme vyčítat, že jsme měli to či ono udělat, a třeba by vše dopadlo jinak?

BOUŘKA

Psal se rok 1944 a v belgických Ardenách se schylovalo k jedné z velkých bitev, které daly hory své jméno a v níž se fašisté naposledy radovali z vítězství.

To ráno bylo sychravé a podmračené a jedno z mnoha malých ardenských městeček se probouzelo pomalu a jakoby rozpačitě, neboť dělostřelecká palba, na kterou byli lidé zvyklí, v noci utichla a dovolila zbytku jeho obyvatel spát o něco déle než obvykle. Nicméně lidé se začali pomalu objevovat, tu i tam se otevřel krátek a nastalé ticho, tak nezvyklé, vyvolávalo jen další otázky - co bude, co se stalo, kde jsou Američané, Němci už utekli? Skončila i škola, byť jen symbolické dvě hodiny, a Louisa jako obvykle čekala na svou osmiletou sestru Kateřinu, aby ji dovedla domů. V těchto neklidných časech rodiče trvali na tom, aby se obě děvčata vracela společně, neboť starší Louisa byla alespoň trochu

zárukou toho, že se mladší Kateřina nebude nikde toulat. Toho dne se navíc Louisa těšila, že se jí snad konečně podaří promluvit si s Filipem, kterého už celý měsíc tajně milovala. Ve třinácti letech na to má plné právo!

Ozval se zvonek a za chvíli se z vrat školy vyhrnul hlouček pokřikujících dětí. Vzápětí však jakýsi jiný zvuk, temný a hrozivý, umlčel celé náměstí. Letadla!

Kvílivý zvuk sirény však přišel pozdě. Bomby padaly a vodotrysky půdy a střepin tvořily spolu s ohněm hořících domů fantastickou kulisu tvrdé reality. Prchající dav strhl Louisu s sebou a kdosi ji strčil do sklepa spolu s ostatními chodci, kteří tu hledali záchranu před venkovním peklem.

Letadla zmizela stejně náhle, jak se objevila. Siréna oznámila konec náletu. Louisa rychle vyběhla ven a zamířila ke škole. Našla však jen pár ohořelých trosků vedle velkého doutnajícího kráteru. Vozy s červeným křížem odvážely raněné a všude panoval chaos. Kateřina - to jediné znělo Louise v hlavě. Běhala od auta k autu, motala se mezi mrtvými a raněnými, ptala se - marně. Kdosi však viděl, že jedno z prvních aut červeného kříže naložilo a odvezlo několik zraněných dětí, kam, to nikdo nevěděl. Americký polní lazaret byl sice jen tři kilometry od městečka, ale civilisty tam nepřijímali. A kdo ví, byla-li mezi nimi Kateřina. Musím ji najít, musím za ní, přece se jí nemohlo nic stát, opakovala si v duchu Louisa. Vtom ji někdo chytil do náruče. Táta! Půjdu spolu! Jenže

nešli. Siréna se znovu ozvala a oni měli právě tak čas se schovat do nejbližšího sklepa...

Psal se rok 1962. Bylo léto a sluníčko vesele svítilo na zelený park, který lemoval polikliniku. Louisa byla jedna z posledních maminek, které přišly se svými dětmi na očkování. Právě diktovala sestře obvyklá úřední data, když se za ní ozval hlas lékařky: "Paní Declercqová, je to zvláštní, možná je to jen shoda jmen, ale pracovala jsem za války v americké polní nemocnici, a tam nám jednou přivezli výjimečně několik zraněných dětí tady z městečka, mezi nimi i jistou Kateřinu Declercqovou. Neznáte ji náhodou? Pamatuji si na ni velmi dobře. Byla těžce raněná, umírala a neustále volala svou maminku a sestřičku Louisu, aby si pro ni přišly.... Probůh, co je vám, paní, paní, sestro vodu, rychle..."

Psal se rok 1992. Sedím spolu se svými belgickými přáteli Filipem a Klárou na zahradě jejich domu ztraceného v kouzelném koutu ardenského lesa, kde se tak krásně a snadno věří na víly, kouzelnice, skřítky. Filip a Klára ale na snění neměli ani pomyslení – naopak, sužovalo je velké trápení. Z Klářina dopisu jsem věděla, že už několik měsíců se s Filipem něco děje a že má o něj strach. Mívá živé sny, kdy slyší houkání sirén, srdceryvný dětský pláč a vídá zakrvácené děvčátko, které se mu zoufale snaží cosi říci, ale on mu nerozumí. Ráno se pak probouzí unavený, vyčerpaný a se silnou bolestí hlavy. Lékař v místním středisku mu předepsal silné prášky na spaní, takže děsivé sny zmizely, ale nikoli ono děvčátko; Filip ho začal vídat v pokoji, v ložnici, na dvoře... pokaždé mu cosi vyprávělo, ale on mu prostě nerozuměl. Nejdříve se to dělo jen občas, v poslední době však téměř denně. Podstoupil proto nejruznější lékařská vyšetření, ale jejich výsledkem bylo konstatování, že je duševně i fyzicky zcela zdravý, až na ty vidiny... Tady byla lékařská věda v koncích. A s ní i Filip.

Všechno začalo okamžikem, kdy se Filipova matka pokusila o sebevraždu. Zachránili ji, ale ochrnula na obě nohy a zůstala tak v ústavní péči. Otce už neměl. Nikdo dobře nevěděl, proč to udělala, a lékařská diagnóza byla jednoduchá - trauma z válečných událostí, které jako dítě prožívala. Válka byla válka, víte? Filip a Klára chápali, že válka asi musela být strašná, ale jejich současná situace také nebyla růžová. Ba naopak, čím dál více zoufalejší, protože Filip upadal do podivné strnulosti a bylo někdy těžké ho z ní probít. A tak se Filipova starší sestra Marie rozhodla obrátit se na nějakého léčitele. Klára

s Filipem sice léčitelům nevěřili, považovali je za podvodníky, ale... sami si rady nevěděli. Marie vypátrala, že téměř uprostřed lesa, u pohádkového jezírka, žije starší paní, která se živí sbíráním, sušením a prodejem bylinek a ví toho o životě víc, než by se zdálo. Navštívila ji, všechno jí vypověděla a bylinářka souhlasila s tím, že si dům prohlédne. A právě dnes se to mělo stát.

Skřípění brzd oznámilo, že návštěva přijela. Byla jsem zvědavá, jak bude ona stará paní vypadat. Bude to spíše čarodějnice, zařikávačka nebo královna víl? Inu, filmy dělají své. Po boku Marie však stála milá stará paní, kterou jsem den předtím viděla na trhu v městečku prodávat krásné drobnůstky vytvořené z usušených květín, slámy, dřeva a keramiky.

Vkročili jsme do předsíně a stará paní okamžitě zamířila do obývacího pokoje, největší místnosti domu. Po obvodu pokoje rozsypala krystalky soli, na konferenční stůl položila nádobku s průzračně čistou vodou, zadívala se do ní a začala pomalu odříkávat otčenáš. My ostatní jsme se usadili okolo a nespustili z ní oči. Nebyla půlnoc, nebyl úplněk, ba ani pátek třináctého. Byl konec 20. století, středa, tři hodiny odpoledne. Stará paní odříkávala právě třetí otčenáš, když se náhle zvedl vítr, setmělo se a letní bouřka byla na spadnutí. Stará paní byla stále skloněna nad miskou, když se zablesklo a zahřmělo. Napřímila se a já jsem si všimla, že má zavřené oči a lehce pohybuje rty. Ještě několik blesků a zahřmění, pak rána a zvuk tříštícího se skla z rozbitého okna, a náhlé ticho. Jak rychle bouřka přišla, tak rychle zase odešla a v mokřých listech stromů slunce zářilo barvami duhy.

"Filipe," ozval se tichý hlas staré paní, "řekněte své matce, ať se již více netrápí. Nemohla být u své sestry, když umírala, a ona jí to dávno odpustila. Jen nevěděla, jak jí to vzkázat, neboť ji nechtěla vylekat. Vybrala si tedy vás a doufala, že její poselství vyslyšíte". "To je divné," slyšela jsem říkat Filipa, "matka se nikdy o ničem podobném nezmínila". "Jedte za ní hned," radila bylinářka, "ať mají duše obou sester pokoj". Když se Filip vrátil, vyprávěl, jak matce vyhrkly z očí slzy, když slyšela poselství své mrtvé sestry, a přiznala, že na něco podobného čekala celý život. Šťastný byl i Filip, protože jeho vidiny zmizely.

A Klára? Té se za devět měsíců po oné památné bouřce narodila dcera Kateřina.

*Podle zahraničních materiálů zpracovala
Ivana Šusová*